

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою Мартинівської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Протокол №2 від 31.08.2020

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Мартинівської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ст.
Наказ № 55 \о від 01.09.2020

Н.В.Гавриленко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Мартинівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Мартинівської сільської ради Пулинського району
Житомирської області
на 2020 – 2021 навчальний рік

2020 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до освітньої програми

Мартинівської ЗОШ І-ІІІ ст. Мартинівської сільської ради

Пулинського району Житомирської області

1. Мета освітньої програми:

– реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентоздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);

– забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;

– реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;

– втілення наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;

– зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

2. Нормативно-правове забезпечення:

Організація освітньої діяльності Мартинівської ЗОШ І-ІІІ ст. у 2020-2021 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р) та вимог державних стандартів:

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688
- Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений Постановою кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462;
- Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392.

Освітня програма Мартинівської ЗОШ І-ІІІ ст. на 2020 – 2021 н.р. розроблена з урахуванням поетапного переходу закладу освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом на основі:

для 1-2 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);

для 3 класу – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);

для 4 класу – Державного стандарту початкової загальної освіти (2011), типових освітніх програм (наказ МОН від 20.04.2018 № 407).

для 5-11 класів освітній процес здійснюватиметься відповідно до таких типових освітніх програм:

«Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 405;

«Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 № 464).

Для організації здобуття загальної середньої освіти за індивідуальною формою (педагогічний патронаж) - «Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2020 року № 467

3. Термін реалізації:

2020–2021 навчальний рік

4. Структура програми:

1 розділ – початкова освіта,

2 розділ – базова середня освіта,

3 розділ – профільна середня освіта.

4 розділ – освіта дітей з особливими освітніми потребами

Кожен розділ визначає:

- Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
- Очікувані результати навчання учнів.
- Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
- Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

5. Напрямки реалізації.

5.1. Згідно з чинним законодавством освітній процес організовується відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

III ступінь – профільна середня освіта тривалістю два роки.

5.2. При реалізації освітньої програми забезпечується:

– логічна послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

– рекомендовані форми організації освітнього процесу - різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

– використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;

- науково-дослідницька діяльність, участь у проєктах;
- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;

- робота з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

5.3. Здійснення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

5.4. Спрямування освітнього процесу на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

5.5. Запровадження в освітній процес школи сучасних технологій навчання, зокрема: проєктних, інформаційно-комунікаційних, критичного мислення, інтерактивних технологій, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.

5.6. Формування варіативної складової навчального плану, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової. запровадження факультативів, курсів за вибором, що розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток.

5.7. Реалізація навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проєктах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

5.8. Забезпечення профільного навчання старшої школи шляхом внутрішньокласної профільної диференціації: поглиблене і профільно зорієнтоване вивчення циклу споріднених предметів у динамічних профільних групах (філологічно-історичний та математично-природничий напрями)

5.9. Створення умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

6. Контроль і корекція.

Об'єктами контролю є навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності, якість проведення навчальних занять та моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Для кожного ступеня освіти окремо описані інструменти системи контролю забезпечення якості. Процедури та періодичність контролю відповідають вимогам методичних рекомендацій з викладання окремих предметів

Впроваджується внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, вивчаються критерії оцінки реалізації освітньої програми.

7. Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність і підзвітність закладів освіти перед громадами;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;

- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- невтручання політичних партій в освітній процес;
- невтручання релігійних організацій в освітній процес (крім випадків, визначених Законом України «Про освіту»).

8. Структура навчального року, тижня, дня, занять, відпочинку, форми організації освітнього процесу визначаються педрадою в межах освітньої програми.

Структура 2020 – 2021 навчального року

- початок навчального року: 1 – 11 класи – 1 вересня 2020 року
- закінчення навчального року
  - 1 – 8, 10 класи – 28.05.2021 року
  - 9 клас – 11.06.2021 року
  - 11 клас – 25.06.2021 року

Навчання організовується за семестрами:

I семестр – 01 вересня 2020р. – 24 грудня 2020р.

II семестр – 11 січня 2021 р. – 28 травня 2021 р.

Канікули:

- осінні: 26.10.2020р. – 01.11.2020р.
- зимові: 28.12.2020р. – 10.01.2021р.
- весняні: 22.03.2021р. – 28.03.2021р.

Тривалість навчального року:

1-4 класи – не менше 720 годин; 5-9 класи – не менше 830 годин; 1-11 класи – не менше 1110 годин

Тривалість уроків: 1 клас – 35 хвилин; 2-4 класи – 40 хвилин;

5-11 класи – 45 хвилин

9. Результати навчання – знання, вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особливі якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити, виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів:

- **ключові компетентності** учнів початкової, основної і старшої школи;
- **наскрізні вміння і навички** учнів початкової, основної і старшої школи;

РОЗДІЛ 1

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-3 класів НУШ визначено 805, 875, 910 годин/навчальний рік.

Відповідно до робочого навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою для 1-3 класу, розробленого на підставі типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Савченко О.Я.:

Освітні галузі	Навчальні предмети	Клас	Клас	Клас
		1	2	3
Мовно-літературна	Українська мова (навчання грамоти)	7	7	7
Іншомовна	Іноземна мова	2	3	3
Математична	Математика	4	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1
	Музика	1	1	1
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1
Інформатична	Інформатика		1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Разом		19+3	21+3	21+3
<i>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.</i>				
Навчання грамоти		1	1	2
Всього		23	25	26

- здійснено розподіл навчального навантаження на тиждень;
- встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання;

- визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів, що забезпечує реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688. через окремі предмети.

Інтегровано вивчається навчальний предмет «Я досліджую світ». На розширення спектра пізнання дитини, формування цілісного сприйняття світу спрямована варіативна складова навчального плану, введено додаткову годину для вивчення мовно - літературної освітньої галузі .

Відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018 р. № 407 закладом освіти визначено загальний обсяг навчального навантаження для учнів 4 класу - 910 годин/навчальний рік.

На підставі цього наказу навчання в 4 класі закладу освіти здійснюється за навчальним планом початкової школи з українською мовою навчання (таблиця 1 до Типової освітньої програми).

Освітні галузі	Навчальні предмети	Клас
		4
Мови і література	Українська мова	7
	Іноземна мова	2
Математика	Математика	4
Мистецтво	Музика	1
	Образотворче мистецтво	1
Природознавство	Природознавство	2
Людина і світ	Я і Україна	-
	Я у світі	1

Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		21+3
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової</i>		
Математика		1
Українська мова		1
Всього		26

Варіативна складова навчального плану спрямована на підсилення предметів інваріантної складової та проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Зорієнтовано роботу вчителів на забезпечення інтеграції змісту предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я» у зміст всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Відповідно до Загальних положень типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затверджених наказом МОНУ від 20.04.2018 р. № 407, освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- «Мови і літератури» (мовний і літературний компоненти), яка реалізується через окремі предмети «Українська мова (мова і читання)», «Іноземна мова (англійська)»;
- «Математика», «Природознавство» - реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство»;
- «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі»;

- «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура»;
- «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика»;
- «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Зміст предметів, які вивчаються в початковій школі, закладений в переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджених наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 2 – 4 класах – 40 хвилин.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

2. Очікувані результати навчання та формування компетентностей здобувачів освіти

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які реалізуються через уміння вчитися, здатність логічно міркувати, уміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, уміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1 – 4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна

та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації освітнього процесу:

- різні типи уроків:
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- квести,

- інші форми, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

5. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;
моніторинг досягнення учнями результатів навчання
(компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;
контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми,
якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх
покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища
закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового
кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Розроблено програму шкільного моніторингу внутрішнього
забезпечення якості освіти, яка включає такі компоненти:

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	6	7	100
з них:			
мають відповідну освіту	-	7	100
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	-	-	-

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**Перелік навчальних програм Нової української школи I ступеня
(затверджені наказом МОН від 21.03.2018 № 268)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Типова освітня програма під керівництвом Савченко О.Я.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№ п/п	Назва навчальної програми
2.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
3.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
4.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
5.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
13.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
14.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл

6. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИМІЩЕННЯМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, ІНШИМИ ПРИМІЩЕННЯМИ, СПОРТИВНИМИ МАЙДАНЧИКАМИ

№ з/п	Перелік приміщень навчального призначення, інших приміщень, спортивних майданчиків (відповідно до нормативів матеріально-технічного забезпечення та санітарно-гігієнічних вимог)	Кількість приміщень		Площа з розрахунку на одного учня (кв. м.)		Власні (орендовані) приміщення, майданчики
		Необхідно (одиниць)	Фактично (одиниць)	Необхідно	Фактично	
1	2	3	4	5	6	7
1	Класна кімната	4	4			Власні
2	Ігрова кімната	1	1			Власна
3	Спортивний зал	1	1			Власний
4	Спортивний майданчик	1	1			Власний
5	Ігровий майданчик	1	1			Власний

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Якість проведення навчальних занять оцінюється рівнем сформованості ключових компетентностей учнів, діяльнісним підходом до проведення занять, результатами навчальної роботи через моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

РОЗДІЛ 2

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

(Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392).

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня». Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчального плану ;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5 класу - 1050 годин/навчальний рік, для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік,

для 7 класу - 1172,5 годин/навчальний рік, для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9 класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

1.1. Навчальний план з українською мовою навчання

(таблиця 1 до Типової освітньої програми)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі				
		5	6	7	8	9
Мови і література	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3	3
	Українська література	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	4	4	4
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Біологія	-	2	2	2	2
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		23,5 +3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
<i>Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття, курси за вибором та консультації</i>						
Словесність		1	0,5	0,5	0,5	0,5

Російська мова	2	2	2	2	1,5
Фінансова грамотність	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Етика	1	1	-	-	-
Хімія			0,5	1	0,5
Математика		0,5	0,5	0,5	-
Всього	28 +3 31	31+3 34	32+3 35	33+3 36	33+3 36

Навчальний план вміщує зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів

Варіативна складова навчальних планів використана на:

- підсилення предметів інваріантної складової – математика, хімія;
- запровадження факультативних курсів та курсів за вибором – «Словесність», «Російська мова», «Фінансова грамотність», «Етика».

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту" .

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

2. Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказами МОН України (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407).

Перелік навчальних програм

для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ з\п	Назва навчальної програми
1	Українська мова
2	Українська література
3	Біологія
4	Всесвітня історія
5	Географія
6	Зарубіжна література
7	Інформатика
8	Історія України
9	Математика
10	Мистецтво
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання
14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Іноземні мови (англійська)

Перелік навчальних програм факультативних курсів

та курсів за вибором

Клас	Назва курсу, кількість годин	Програма (автор, назва)	Затвердження, узгодження
7-9	Хімія 2 т\год.	«Розв'язування та складання завдань з хімії» В.Староста, К.Бреусова	Лист ПТЗО від 18.02.2014 № 14.1/12-Г- 137
5-8	Математика 3т\год.	«Логічні стежинки математики» Г.В.Апостолова, О.П.Бакал	Лист ПТЗО від 06.12.2012 № 14.1/12-Г- 369
5-9	Російська мова 9,5 т\год	«Російська мова» (курс за вибором) для загальноосвітніх навчальних	Схвалено МОН України для використання в

		закладів із навчанням українською мовою Укладач: Фролова Т.Я.	загальноосвітніх навчальних закладах з українською мовою навчання протоколом № 4 від 30.06.2010 (лист Міністерства освіти і науки України від 06.08.2010 № 1/2-7504).
5-6	Словесність 1т\год	«Загадки фразеології». Автор: О.Костійчук	Схвалено НМР МОН України протоколом №2 від 04.05.2007р.
7-9	Словесність 1,5 т\год	«Лексика української мови» Укладачі: О.Глазова, Ю.Кузнецов	Рекомендовано листом МОН України від 09.02.2006 №1\11-608
5-9	Фінансова грамотність 2,5 т\год	«Фінансова грамотність» Автори: Ткаченко О.В., Довгань А.І. Часнікова О.В., Рябова О.Б., Ляпішко З.Я. та ін..	Лист ІТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г- 328
5-6	Етика 1т\г	«Етика» Автори: Єфіменко В.В., А.І.Мовчун, Л.Л.Хорунжа	Лимт ММОН України №1\11-6611 від 23.12.2004

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Педагогічний колектив приділятиме значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями:

Напрямки	Зміст
організація навчального середовища	формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
окремі предмети	<ul style="list-style-type: none"> • впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок,);

	<ul style="list-style-type: none"> • реалізація надпредметних, міжкласних та загальношкільних освітніх проєктів; • систематичне проблемне навчання на основі ускладнених міжпредметних та надпредметних тем
факультативні курси та курси за вибором	«Словесність», «Російська мова», «Фінансова грамотність», «Етика» тощо
робота в проєктах	«Рівні можливості» «Моральний вчинок» «На шляху до Європи» тощо
позакласна навчальна робота	організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби інші заходи

Зміст наскрізних ліній:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<i>Екологічна безпека і сталій розвиток</i>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<i>Громадянська відповідальність</i>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<i>Здоров'я і безпека</i>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<i>Підприємливість і фінансова грамотність</i>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розроблено програму шкільного моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти, яка включає такі компоненти:

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	14	14	100
з них:			
мають відповідну освіту	14	14	100
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	-	1	-

4. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИМІЩЕННЯМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, ІНШИМИ ПРИМІЩЕННЯМИ, СПОРТИВНИМИ МАЙДАНЧИКАМИ

№ з/п	Перелік приміщень навчального призначення, інших приміщень, спортивних майданчиків (відповідно до нормативів матеріально-технічного забезпечення та санітарно- гігієнічних вимог)	Кількість приміщень		Власні (орендовані) приміщення, майданчики
		Необхідно (одиниць)	Фактично (одиниць)	
1	2	3	4	7
1	Навчальні кабінети	9	7	Власні
2	Спортивний зал	1	1	Власний
3	Актовий зал	1	1	Власний
4	Комбінована майстерня	1	1	Власна

5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

РОЗДІЛ 3

ПРОФІЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Профільне навчання у старшій ланці Мартинівської ЗОШ I – III ст. – це спосіб організації диференційованого навчання, який передбачає поглиблене і професійно зорієнтоване вивчення циклу споріднених предметів, що найповніше реалізує принцип особистісно орієнтованого навчання і розширює можливості учня у задоволенні його освітніх потреб.

Метою профільного навчання визначено забезпечення можливостей для рівного доступу сільської учнівської молоді до здобуття загальноосвітньої профільної, неперервної освіти; виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства.

Основними завданнями системи профільного навчання у Мартинівській ЗОШ I – III ст. є:

- створення умов для навчання старшокласників відповідно до їх професійного самовизначення;
- організація і впровадження поглибленого вивчення окремих предметів певного напрямку або циклу на диференційованій основі;
- вдосконалення змісту освіти в профільнозорієнтованих динамічних групах;
- здобуття якісної освіти, яка відповідає обраному напрямку.

Реалізації завдань впровадження профільної освіти сприяють заходи:

- моніторингові дослідження запитів учнів щодо задоволення освітніх потреб;
- вивчення нормативно – правової бази, законодавчих актів, інструктивно – методичних рекомендацій щодо профільного навчання учнів;
- вивчення мотивів вибору учнем майбутнього профілю (напрямку) навчання;
- організація дотримання наступності між допрофільною підготовкою та профільною освітою;
- здійснення моніторингу продовження навчання та працевлаштування випускників;
- практична спрямованість навчання, посилення прикладного аспекту знань.

Згідно з Концепцією профільного навчання, за характером взаємодії суб'єктів профільного навчання у старшій школі впроваджено внутрішньокласну профільну диференціацію: поглиблене і профільно зорієнтоване вивчення циклу споріднених предметів у динамічних профільних групах (філологічно-історичний та математично-природничий напрями) за рахунок використання годин варіативної складової. При цьому базове ядро навчальних предметів вивчається усіма учнями класу за єдиними навчальними програмами, а частина часу (близько 20 відсотків) — окремо у групах за напрямами.

3.1 Освітня програма 10 класу

Освітня програма 10 класу розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Концепції профільного навчання в старшій школі, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 1456 від 21 жовтня 2013 року.

Програмою передбачено:

3.1.1 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10 класу – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня

3.1.2 Навчальний план для 10 класу (Таблиця 2 до Типової освітньої програми)

Клас, напрями	Кількість годин на тиждень 10 клас		
	Усім класом	В групах додатково	
		Філологічно- історичний напря	Математично- природничий напря
Базові предмети			
Українська мова і література	4	2	
Зарубіжна література	1		
Іноземна мова (англійська)	2	1	
Математика	3		2
Історія України Всесвітня історія	2,5	1	

Громадянська освіта:	2		
Географія	1,5		
Біологія і екологія	2		1
Фізика і астрономія	3		1
Хімія	1,5		
Фізична культура і здоров'я	3		
Захист України	1,5		
Вибірково-обов'язкові предмети			
Технології	1,5		
Інформатика	1,5		
Разом	27+3	4	4
Загальне навантаження на учня		31+3	31+3
Всього фінансується	38		

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, додаткові години на поглиблене і профільно зорієнтоване вивчення циклу споріднених предметів у динамічних профільних групах (філологічно-історичний та математично-природничий напрями).

При тематичному плануванні педагоги враховуватимуть засоби інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

3.2 Освітня програма 11 класу

Освітня програма 11 класу розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Концепції профільного навчання в старшій школі, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 1456 від 21 жовтня 2013 року.

Програмою передбачено:

3.2.1 Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів,

факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 11 класу – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня

3.2.2 Навчальний план для 11 класу

Клас, напрями	Кількість годин на тиждень 11 клас		
	Усім класом	В групах додатково	
		Філологічно-історичний напрям	Математично-природничий напрям
Базові предмети			
Українська мова і література	4	2	
Зарубіжна література	1		
Іноземна мова (англійська)	2	1	
Математика	3		2
Історія України Всесвітня історія	2,5	1	
Географія	1		
Біологія і екологія	2		1
Фізика і астрономія	4		
Хімія	2		
Фізична культура і здоров'я	3		
Захист України	1,5		
Вибірково-обовязкові предмети			
Технології	1,5		
Інформатика	1,5		
<i>Додаткові години на спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>			
Фінансова грамотність	1		
Географія			1
Разом	27+3	4	4
Загальне навантаження на учня		31	31
Всього фінансується	38		

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, додаткові години на поглиблене і профільно зорієнтоване вивчення циклу споріднених предметів у динамічних профільних групах (філологічно-історичний та

математично-природничий напрями), а також передбачено години на факультативні курси.

При тематичному плануванні педагоги враховуватимуть засоби інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

3.3 Очікувані результати навчання учнів старшої профільної школи

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджені наказами МОН України від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539).

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Українська література	Рівень стандарту
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
4.	Іноземна мова (англійська)	Рівень стандарту
5.	Історія України	Рівень стандарту
6.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
7.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
9.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
10.	Географія	Рівень стандарту
11.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
12.	Хімія	Рівень стандарту
13.	Фізична культура	Рівень стандарту
14.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту

Результати навчання повинні зробити внесок у формування *ключових компетентностей* учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних і некоректних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8.	Соціальна громадянська компетентності і	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими

надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях:

Реалізація *навчання за наскрізними лініями*:

Напрямки	Зміст
- організація навчального середовища	– формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання; – інноваційні технології навчання, освітні тренди.
- окремі предмети	– впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок,); – реалізація надпредметних, міжкласових та загальношкільних освітніх проєктів; – систематичне проблемне навчання на основі ускладнених міжпредметних та надпредметних тем
- факультативні курси	Фінансова грамотність, географія
- позакласна навчальна робота	Організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<i>Екологічна безпека й сталій розвиток</i>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<i>Громадянська відповідальність</i>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<i>Здоров'я і безпека</i>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<i>Підприємливість і фінансова грамотність</i>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

3.4. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу вважати екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розроблено програму шкільного моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти, яка включає такі компоненти:

3.5 КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Педагогічні працівники*	Необхідно (осіб)	Фактично (осіб)	Відсоток від необхідного
1	2	3	4
Усього педагогічних працівників	13	13	100
з них:			
мають відповідну освіту	13	13	100
працюють у навчальному закладі за сумісництвом	-	-	-

3.6. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Розділ 4

Навчання дітей з особливими освітніми потребами

Освітня програма для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку організації інклюзивного навчання у ЗНЗ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 №872 (із змінами), Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.01.2016р. №8 (у редакції наказу МОН України від 10.07.2019 №955, постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами» на основі Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку. затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2020року № 467. Дана нормативна база окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової та базової середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

4.1 Організація інклюзивного навчання для дитини з особливими освітніми потребами у 3 класі

Організація інклюзивного навчання у 3 класі здійснюється на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня з урахуванням індивідуальних особливостей дитини (порушення мовлення) відповідно до висновку про комплексну психолого – педагогічну оцінку розвитку дитини № ІРЦ – 85049/2019/39887/114 від 18.10.2019 р. Освітня діяльність дитини з ООП здійснюється у взаємодії з іншими її учасниками

(у парі, малій групі.) з додатковою підтримкою асистента вчителя, супроводом соціального працівника, роботи з вчителем – логопедом.

Адаптація учня з ООП здійснюється через

- Пристосування середовища: доступність, зменшення рівня шуму в класі, приміщення для усамітнення, інше.
- Психолого – педагогічна адаптація: збільшення часу на виконання завдань, чергування видів діяльності, виконання завдання за зразком, вид та частота релаксації, використання засобів концентрації уваги.
- Адаптація навчального матеріалу: адаптація навчальних посібників, наочних матеріалів, картки – підказки, використання друкованих текстів з різним розміром шрифтів тощо.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Індивідуальний навчальний план

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
ЯДС	3 год.
Математика	4 год.
Українська мова	4 год.
Читання	4 год.
Фізичне виховання	3 год.
Англійська мова	3 год.
Інформатика	1 год.
Технології	1 год.
Образотворче мистецтво	1 год.
Музика	1 год.
Усього	25 год.
Корекційно – розвивальні заняття з практичним психологом	2 год.
Сумарна кількість годин інваріативної та варіативної складових	27 год.

4.2 Організація індивідуального навчання для дитини з особливими освітніми потребами у 3 класі

Індивідуальне навчання для дитини з особливими освітніми потребами у 3 класі організовано на підставі ст.19 Закону України «Про освіту», відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу МОН України від 10 липня 2019 року N 955), консультаційного висновку спеціаліста Житомирського психіатричного диспансера та висновку ЛКК КУ «ЦРЛ Пулинської районної ради» з метою реалізації права дитини з особливими освітніми потребами на освіту, щодо якої може запроваджуватися індивідуальна форма навчання, а також щодо якої неможливо забезпечити освітній процес у ЗЗСО

Освітня програма індивідуального навчання визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчального плану для дітей з інтелектуальними порушеннями відповідно Державному стандарту початкової освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688);

очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти;

пропонований зміст навчальних предметів та перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів, навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Індивідуальний навчальний план учня з особливими освітніми потребами складений на основі Базового навчального плану для спеціальних закладів (класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з особливими освітніми потребами, Типової освітньої програми початкової

освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку. затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2020 року № 467 відповідно Державному стандарту початкової освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688)

Індивідуальний навчальний план педагогічного патронажу

Освітні галузі	Навчальні предмети	3 клас (кількість годин)
Мовно - літературна	Українська мова і література (навчання грамоти)	2
Математична	Математика	2
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
Корекційно-розвиткова робота:		
Соціально – побутове орієнтування		2
Розвиток мовлення		1
Лікувальна фізкультура		1
Всього		10

Інваріантна складова навчального плану для дитини з особливими освітніми потребами включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учня, а саме - корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями, які мають розлади аутичного спектра. Мета занять - психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень у дитини з

розладами аутичного спектра. Напрями корекційно-розвиткової роботи та завдання сприяють досягненню мети:

- Розвиток психомоторики (збагачувати руховий репертуар; тренувати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, витривалість).
- Сенсорний розвиток, сенсорна інтеграція (розвивати моторну імітацію, збагачувати чуттєвий досвід, формувати полісенсорне сприймання, коригувати сенсорну гіперчутливість, розвивати відчуття ритму, розвивати дрібну моторику та зорово-моторну координацію).
- Соціально-комунікативний розвиток (розвивати здатність виконувати соціальні норми та правила поведінки, підпорядковуватися інструкціям, формувати комунікативні вміння, у тому числі невербальні, стимулювати розвиток мовлення (активний та пасивний словниковий запас), формувати соціально-побутові навички).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учня до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює

пізнавальний інтерес здобувача освіти до навчання, дітина набуває досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи індивідуального заняття, екскурсії, віртуальні подорожі, які вчитель організує у межах заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення здобувачем освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

